

Izhaja vsak četrtek ob 4. uri popoldne. Rokopisni se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znata za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta 1 1/2 K. Za Hemčijo je cena listu 5 K, za druge češele izven Avstrije 6 K.

Rokopisesprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Velika 11. 9.

Priloga in prejemna upravnništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna Tiskarna" (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Na Skalnico -- na sv. Goro!

Zima je minula! Pomlad je zavladala po vsej naši deželi. Novo življenje se je začelo povsod. To splošno pomlajenje v naravi daje veselo upanje, da bo tudi za človeštvo napočil dan pomlajenja in vstajenja, kobo vstalo iz dušne in gmotne bede, v katero je je pahnil liberalizem in kapitalizem in da se bodo zboljšale zlaste tužne razmere, v katerih živi delavstvo v sedanji dobi.

V tem zmislu praznuje krščansko delavstvo začetek svetloče pomladi. Goriško krščansko delavstvo si je izbralo za to praznovanje tretjo nedeljo po Veliki noči t. j. praznik varstva sv. Jožefa. Ta dan se zateče vsako leto k preljudi Gospej na sv. Gori, katera je objubila pastarici Uršuli: "Reci ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milosti prosi". Goriško krščansko delavstvo upa od Boga in od Marije, prečiste Device, pomoči v tužnih razmerah, v katerih živi.

V nedeljo dne 10. t. m., na praznik varstva sv. Jožefa, pojedemo torej na sv. Goro. S "Slov. kat. delavskim društvom" in z društvom "Skalnica" pojdejo tudi druga bratska društva na deželi.

Vspored bo ta-le: Sv. maša bo ob 3 1/2 zjutraj v cerkvi sv. Ignacija; po sv. maši skupno obhajilo in potem odhod iz cerkve okoli 4 1/2. Procesijo bo vodil veleč. g. prelat dr. Jos. Gabrijelčič. Na sv. Gori bo okoli 9. uri govor, ki ga bo imel č. g. dr. A. Pavlica. Po govoru bo sv. maša in potem litanje z blagoslovom. Pri procesiji bo veljal ta red: Naprej pride križ, za njim zastave moških društev, pred duhovščino zastava "Slov. k. del. društvo", za duhovščino zastava društva "Skalnica" in za njo zastave drugih ženskih društev, ki se udeležijo.

Glede sv. odpustkov veljajo določbe rimskega papeža Leona XIII. V zmislu teh določb dobe popolni odpustek enkrat v letu vsi verni, kadarkoli obišejo sv. Goro, prejmejo sv. zakramente in molijo po namenu sv. Očeta odpustek 200 dni, kadarkoli le obišejo v milosti Božji svetogorsko cerkev.

Vse v slavo Boga in v čast Marije Device!

Politični pregled.

Državni zbor. Četrtekova seja je bila značilna za našo poslansko zbornico in parlamentarni položaj. Poslanci se zbero da nadaljnjeje posvetovanja, pa — kaša je prevroča. Vlada še ni imela zagotovljene dvetretjinske večine za Kolovratov nujni predlog, Rusini se pa tudi niso še odločili kako nastopiti proti vladi. V tej zadregi je vlada — sama sebi priskočila v pomoč. Ministri dr. Klein, baron Bienenrb, dr. pl. Derachatta in končno še brambovski minister podmaršal Georgi so prinesli debele svežnje ter čitali odgovore na razne interpelacije do pol 3. ure. Ker je imel proračunski odsek sejo ob peti uri je predsednik zaključil zbornično sejo. Začetkom in koncem seje je bilo preveč krika. Začetkom seje so nemški radikali Wolf, Michl, Stran-sky, Kasper in drugi s "pfai" klici sprejeli vlado, osobito pa češkega ministra

dr. Fiedlerja. Na zahtevo poslanca Stran-skega so morali zapisnikarji dobesedno čitati vse vloge. Koncem seje pa so kričali ob desničeski in socialistični poslanci ter si kazali osle. Lepi poslanci! S seja dne 5. t. m. je bila zopet le kratka. Ministri so zopet odgovarjali na rezne interpelacije.

Vojaške olajšave. — Vlada hoče izpeljati sledeče vojaške olajšave:

1. Ako parlament dovoli 4920 več novincev za deželno brambo, bo vojna uprava po drugem službenem letu odpustila iz službe najmanj 500 brambovcv. Ker je leta 1901 minister grof Welsersheimb obljubil z drugim letom odpustiti najmanj 250 mož in jih je bilo leta 1906 odpuščenih 1340, je upanje, da jih v bodoče odpuste 1500 do 2000. Mi pa moramo zahtevati, da so pred časom odpuščeni kmečki sinovi. To bi bilo nekaj.

2. Važnejša je obljuba, da dobe sploh pri pešcih kmečki sinovi že letos po tri tedne dopusta ob žetvi in košnji. Ker pa se to poljsko delo razteza najmanj na štiri tedne, zahtevamo dopusta vsako leto štiri tedne.

3. Doslej je vojna uprava tudi za deželno brambo kupovala živila po kvotnem ključu na Ogrskem in v Avstriji, dočim so Ogrji zalagali svojo deželno brambo izključno le s svojimi pridečki. V bodoče bo avstrijska uprava za svojo deželno brambo kupovala živila v svoji režiji le v Avstriji. Tako ostane doma najmanj pet milijonov K na leto. Mi pa moramo še zahtevati, da uprava kupuje živila brez prekupcev neposredno pri kmetih, obrtnikih ali zadrugah.

4. Vlada je že predložila načrt zakona, po katerem bodo revne družine dobivale podporo, ko so njihovi reditelji poklicani k orožnim vajam. Povprek štejejo na leto 5.600.000 dni za orožne vaje. Najmanj tri milijone dni za orožne vaje bo do oskudovanih vsaj po eno K. Ker pa so pri nas delavci posebno dragi, je upanje, da bo iznašala odškodnina 140 do 180 h na dan. Skupni stroški bi znašali tri do štiri milijone.

5. Pripravlja se načrt zakona, da bodo v vojaški službi poškodovani in za delo nezmožni dobivali primerno pokojnino. Stroški okoli dva milijona na leto.

6. Dve zadnji orožni vaji v deželni brambi se popolnoma opustite; obenem se sploh olajšajo skupne orožne vaje za štiri tedne, kar pride v prilog na leto 40 tisočem vojakom.

Mi pa zahtevamo, da se opustite orožni vaji ne le brambovcem, ampak sploh tudi onim vojakom, ki iz stalne armade za dve leti prestopijo v deželno brambo.

Italijanski koloni s t a v k a j o. — V provinciji Parma na Laškem so začeli stavkati kmečki delavci in koloni. Živina v hlevih strada cele dneve. Pred vsakim hlevom stoji oborožena straža, ki ne puste nikogar v hlev. Na nogah je vojaštvo, ki dela mir. Resnica je, da se laškim kolonom slabo godi, a s pobijanjem svojih soljudi, kakor to delajo oni, si ne bodo pomagali, ampak si bodo položaj le poslabšali.

Male politične vesti.

29. aprila. — V Denverju so prijeli anarhista Madjara Štefana Thota, ki

je na sumu, da je nameraval napasti našega cesarja. — Italija hoče na vsak način zasesti Tripolisa. — Na zagrebškem vzeučilšču so dijaki proglasili splošno stavko. — Cesar je zaprisegel novega gališkega namestnika Bobrzinskega. — V Rusiji so velike povodnji. — Maroški ropar Rajzuli ni res mrtov; ampak živi.

30. aprila. — Dne 24. aprila so bili Francozi v Maroku poraženi. — Med Rusini obstoji baje zarota. — Bolgarsko sobranje je razpuščeno. — Ognjenik Etna na Siciliji je začel zopet bljuvati ogenj.

1. maja. — Včeraj seje vršil skupni ministerski svet. Dne 10. majnika bo novo ministerstvo posvetovanje, ki mu bo predsedoval sam cesar. Gre se za važne zadeve. — Dne 28. aprila je portugalski kralj stovesno otvoril zbornico. Praznovali so 82 letnico ustave. — V Zahodni Indiji so se domačini uprli Francozom. — Ob Ribiških otokih se je potopila japonska vojna ladja "Macusima". Utonilo je nad 150 mož, večinoma častnikov, med njimi sin maršala Ojame. — Danes ob 1h zjutraj je nagroma umrl minister češka. Zdelo ga je kap. — V Galiciji so pomožili orožništvo za 500 mož.

2. maja. — Angleška je dobila sedaj novo vojno ladjo, ki je v hitrosti prekaša vse druge vojne ladje na svetu. — V solunskem okraju so vstasi umorili bolgarskega nadškofa. — Na Kavkazu imajo Rusi mnogo dela. Sedaj so se ondi uprli divji Kurdi, ki ropajo in more, da je groza. — Na Kitajskem v okraju Jinšan, so začeli preganjati kristjane. — Na Menili so se spopadli španski in ameriški vojaki. — V Skoplju se je uprlo večoddelkov turških vojakov.

4. maja. — Včeraj popoldne so pokopali ministra Peško. — Lahi so v Belunu ustanovili 8. planinski polk. — V državi Peru v Južni Ameriki je vzbruhnila vstaja. — Danes zjutraj je umrl češki poslanec dr. Herold. — Na dunajski visoki šoli za živinozdravnike je prišlo do velikanskih nemirov. Vojaštvo je di-jake razgnalo z bajoneti. — Uporni Arabci so v Maroku poklali oddelek francoskih vojakov, ki so jih vjeli. — V angleški Indiji so Afganci začeli vojsko proti Angležem.

5. maja. — Pološaj ob indijsko-afganski meji je za Angleže vedno bolj resen. Afganska vojska šteje do 20.000 mož. Angleži se branijo po trdnjavah. V Indiji so odkrili Angleži veliko zaroto domačinov proti njim. — Ruska carica je baje obojela na umu vsled neprestanega strahu pred bombami. Noben član carjeve rodbine ni varen življenja.

6. maja. — Danes se je pripeljal na Dunaj obiskat cesarja bavarski vladar. — Namestu Peške je postal nemški minister Prade.

Darovi.

Uprava "Prim. Lista" je prejela za 21-letnega slepega mladeniča, za romanje v Lurd: Adele Kravanja iz Bovca nabrala v Osterfeldu na Nemškem od sledečih dobrotnikov: Neimenovani društvi 2 M 45 pf, Avgust Katarina, Mlekuž Dvor 66 1 M, Ivan Gašperčič 50 pf, Josip Hrovat

50 pf, Karolina Kutin iz Bovca 50 pf, Anton Hosnar 50 pf, Ivan Hosnar 30 pf, Josip Gašperčič 50 pf, Franc Bizjak 50 pf, Heinrich Vuleč 50 pf, Andrej Komac 50 pf, Anton Hozmaz iz Bovca 50 pf, Franc Mlekuž 20 pf, Alojzij Klavora 50 pf, Andrej Mihelič Kanc 25 pf, Franc Klavora 50 pf Ivan Flajs 50 pf, Anton Klavora Dvor 50 pf, Domenših Liza 50 pf, Josip Rott 25 pf, Anton Blaj 50 pf, Andrej Berginc 50 pf, Ivan Klavora 40 pf, Anton Rott 20 pf, Franc Zigar 20 pf, Franc Kenda 20 pf, Andrej Kravanja iz Bovca 1 M, Ivan Janter 1 M, Liza Kenda Dvor 50 pf, Alojzija Wracko 50 pf, Neimenovani lantje 50 pf, skupaj 17 M 95 pf, t. j. 21 kron a. v.

Uprava "Prim. Lista" je prejela za "Sirotišče": Zorč Andrej, Dornberg 20 v; A. S. Vrtojba 40 v. Za "Šolski Dom": A. S. Vrtojba 40 v. Za "Alojzije-višče": A. S. Vrtojba 20 v.

Za "Slovensko sirotišče": P. n. M. Stepančič 1 K, N. Silič 1 K.

Somišljeniki! Somišljenice! — Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice "Slovenske krščanske socialne zveze": "V korist obmejnim Slovincem!" Kupujte te naše vžigalice!

Novice.

Liberalni bog. — "Svob. Misesi" se obrača tudi do gospodičen, gotovo gojenk tudi učiteljica. Prav čedno jim v 4. številki razlaga nove nazore. "Svobodna Misesi" uči: "Sami sebi smo namen, t. j. središče našega mišljenja ni bog, ampak človek". — "Tu je velika napaka naše vzgoje, da se na vsa vprašanja odgovarja tako, kakor da je človekov namen drugod nego v človeku samem". — "Molitev je proč zavržen čas". — "Božja volja za nas ne eksistira, eksistira samo še naša volja" itd. — To so popolnoma paganski nauki, in še slabši! — In na kaki podlagi uči "Svob. Misesi" vse to? Ali je dokazala, da ni Boga? Ali je le skušala kedaj kaj takega dokazati? Ali je morda skušala vsaj pokazati, da ni mogoče, spoznati bivanje Božje? Nikdar ni niti poskušala. Pač — v 3. številki to uči: Vaša pest je vaš bog; in ker se s pestjo more vse dobiti, velja torej tudi: vaš trebah je vaš bog; živinsko življenje je vaš bog; denar, tenoba, uživanje je vaš bog! Da, cenjene gospodične, lahko se junakom krog "Svob. Misesi" poklonite. Škandal je res, da Vas imajo za tako neumne; in da proti Vam tako celo javno nastopajo. In tak list pripo-rcižo liberalni učitelji in učiteljice. Tak list se čita po liberalnih "izobraževalnih" (?) društvih. Taki so namenil liberalizma.

Novi vojni red. Današnji številki je priložen novi vojni red, ki ga daruje našim naročnikom "Krojaška zadruga" b r e z p l a č n o.

"Naš glas" bo izhajal odslej, ks-kor se govori, vsakih 14 dni.

Občni zbor „Centralne posojilnice“ bo 21. maja ob 10h dopoldne v posvetovalnih prostorih „Cent. posojilnice“.

Kl Križnič kot tožitelj pogorel. Čitatelji se gotovo še spominjajo dopisa o kanalski vojašnici. Bilo je tam opisano kako skrajno samoblastno je postopal g. župan Križnič, sedaj tudi deželni poslanec, pri popravilu kanala. Ker sta obče starešini gg. Malnič in Zega, in z njima celo starešinstvo vedno in vedno zshlevala pogodbo, katero je on sklenil glede vojašnice z vojnim erarjem in lastnikom gradu g. A. V. Jona, da bo starešinstvo in občinstvo enkrat — po treh letih — zvedelo, pri čem da je, moral je ko- nečno g. župan na zahtevo starešinstva

tožiti gg. Malnič in Zega. Isti vložil jima je tožbo po g. dr. Frankotu zaradi raz- žaljenja časti. — Pretečeno soboto, 2. maja, po četrti obravnavi in po go- vorih obeh gg. zastopnikov, izrekel je g. sodnik sodbo. V razlogih je med drugim povedal sledeči zmisel: „Na podlagi razprave ni mogel le **oprostiti obtoženca** vake kazni in **naložiti g. tožitelju** (posl. Križniču) **poravnavo vseh stroškov**, ampak sodnik mora iz- reči g. tožitelju **kot županu grajo glede njegovega ravnanja s občinskim premoženjem**.“ Križniču, poslancu liberal- no-agrarne stranke, častitamo na teh naj- novejših laborikah. Volilci bodo pač mlo- čudno gledali uspehe tega novega poslancs. Križnič najbrže rekorira; kaj potem?

Nevedni „Nas Glas“ pravi, da slovenskemu kmetu ni treba vedeti, kaj piše brezverec Warmund. Pravi: „Ko bi Warmund razpošiljal svojo brošuro med naše ljudi v slovenskem jeziku, po- tem bi bilo že potrebno obsojati“. — No, pa se ne boste izvilili, gospodje! Ga- bršček ne le da vabi k luteranskim pridigam; ampak on prodaja znano brez- versko Warmundovo brošuro ter dela reklamo za njo. Ali menite, da se s tem ne širi brezverstvo? Še več! Iz te Var- mundove brošure ponatiskujejo v slo- venskem jeziku socialistički listi najhujše odstavke. Ali ne veste tega? Ali se s tem ne širi brezverstvo med kmeta in delavca? Kdor je dober katoličan, bo nastopil proti temu. Kdor tega noče, ja

sam brez vere. In dolžnost ne le du- hovščine, ampak vsakoga katoličana je, svariti pred takimi hinavci, pa naj bodo že agrarci ali liberalci. Capito, „N. Glas“? **Vojaška vest.** Poveljnik posadke v Kanalu, priljubljeni podpolkovnik gosp. Hubl je postal polkovnik. Vojaštvo mu je napravilo lepo bakljado. Goreli so umetni ognji, pokali so topidi, zastave so vibrale. Pri slavnosti je bilo udeležonoga tudi mnogo občinstva, ki brez izjeme visoko čislata tega blagoga in plemenitega vzor vojaka in domoljuba. — **Naročil za vžigalice** „Sloven- ske krščansko-socialne zveze“ je zad- nji čas toliko došlo, da se je moral na- ročiti že tretji vagon. To je najboljši odgovor na vse rohanje liberalnega ča-

Kako se dela za kmeta?

Danes nadaljujemo z razkritjem o najnovejšem škandalu z državnimi trtami v komenskem okraju. Svoje bralce prosimo, da pazljivo preberemo sledeči izkaz županstva Komen. Iz izkaza je razvidno kdo je prosil, oziroma kdo je vpisan kot prosilec, koliko je bilo poslano na njegovo ime, ali zastoj ali za denar. Vse to je prepis uradnega izkaza. Zraven v opazkah pa se razvidi, je li dotičnik bil res upravičen po odloku namestništva, kaj dobiti, kakor n. pr. prekupčevalci ali taki, ki nimajo zemljišč. Razvidno pa je tudi, da mnogi posestniki izjav- ljajo, da niso nič prosili in nič dobili, akoravno so vpisani med prosilce. Slednjič je razvidno, da je županstvo Komen potrdilo popolno revščino prosilcem od št. 46 do 58, ki so na podlagi tega dobili trte brezplačno. Osem od teh pa jih izjavlja, da niso ničesar prosili in tudi ničesar dobili.

To so zanimive stvari, ki jih priporočamo v pobožno razmišljanje vsem volivcem agrarno-liberalne stranke.

Tek. štev.	Ime prosilčevo	Stanovališče	PROSIL				DOBIL				OPAZKA
			Riparija		Montikola		Riparija		Montikola		
			kolči	bilfe	kolči	bilfe	kolči	bilfe	kolči	bilfe	
1	Forčič Ivan	Preserje 15	2250	.	2250	.	2000	.	2000	.	plačal 12 K. Prekupčevalec s trtami.
2	Pipan Vinko	" 6	2500	.	.	.	2000	.	.	.	6 K. Dobil vrnjeno vsled ukaza g. c. k. vin. nadzornika.
3	Pipan Alojz	" 9	.	.	2000	.	.	.	2000	.	6 K.
4	Pahor Ivan	" 19	2000	.	2500	.	2000	.	2000	.	12 K.
5	Zega Andrej	Sveto 79	.	.	4500	.	.	.	2000	.	6 K.
6	Švara Josip	Komen 63	.	.	.	800	.	.	.	100	brezplačno.
7	Forčič Vinko	Sveto 30	.	.	.	2500	.	.	.	2000	
8	Kovačič Josip	" 26	.	2500	.	.	.	400	.	.	
9	Furlan Josip	" 25	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
10	Kukanja Andrej	Malidol 11	.	400	1600	800	.	100	400	100	Dobil le 400 kolči.
11	Jazbec Vinko	Sveto 54	.	400	.	600	.	100	.	100	
12	Kukanja Anton	" 50	.	.	.	400	.	.	.	100	
13	Jazbec David	" 58	.	.	800	800	.	.	400	100	
14	Kovačič Josip	Komen 41	.	.	3000	.	.	.	2000	.	
15	Kovačič Franc	Sveto 16	1500	500	400	100	proti plačilu. Plač. 6 K Krčmar prvo naročilo glej tek. št. 68.
16	Volčič Jožef	Komen 116	4000	.	2000	.	Ubožen, Komen 28 8 1907. Župan Volčič.
17	Pipan Anton	Volčjigrad 2	4000	.	2000	.	Dobil.
18	Cotič Marija	Komen 81	4000	.	2000	.	
19	Petelin Anton	Tomaževica 50	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
20	Kovačič Jože ml.	Komen 29	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
21	Volčič Valentin	" 15	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
22	Stepančič Ivan	Preserje 2	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
23	Pipan Alojz	" 18	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
24	Godnič Anton	Komen 37	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
25	Jazbec Anton	Sveto 53	1000	.	1500	.	1000	.	1500	.	
26	Jazbec Vinko	" 61	.	.	400	300	.	.	400	300	
27	Jazbec Anton	" 57	.	.	500	400	.	.	500	400	
28	Kovačič Josip	" 62	.	.	.	200	.	.	.	200	
29	Jazbec Anton	" 53	.	400	.	200	.	400	.	200	
30	Dugulin Anton	" 60	.	400	.	200	.	400	.	100	
31	Makovec Alojz	" 27	2250	.	2250	.	2000	.	2000	.	
32	Godnik Josip	Preserje 8	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
33	Masten Franc	" 5	.	.	600	600	.	.	600	600	
34	Petelin Anton	Tomaževica 50	500	500	600	600	500	500	600	600	
35	Švara Ivan	Sveto 23	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
36	Abram August	" 21	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
37	Dellaschiava Ivan	" 92	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
38	Pipan Andrej	" 2	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
39	Pipan Ivan	" 9	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
40	Forčič Ivan	Preserje 2	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
41	Pipan Jožef	" 16	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
42	Kosmina Fr.	Komen 64	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
43	Umek Friderik	" 121	.	.	.	500	.	.	.	500	
44	Lozej Valentin	Preserje 13	.	.	500	500	.	.	400	100	
45	Švara Josip	Komen 88-61	.	.	4500	.	.	.	2000	.	
46	Švara Josip	" 23	.	.	400	400	.	.	400	100	
47	Jazbec Franc	Sveto 11	.	.	200	300	.	.	200	100	
48	Kermolj Alojz	" 49	.	.	.	400	.	.	.	100	
49	Kovačič Anton	" 13	.	.	.	1000	.	.	.	100	
50	Pipan Vinko	" 18	.	.	1200	.	.	.	400	.	
51	Švara Franc	" 24	.	.	.	500	.	.	.	100	
52	Tavčer Martin	Komen 168	.	.	300	300	.	.	300	100	
53	Pipan Vinko	" 91	.	.	400	400	.	.	400	100	
54	Godnič Karol	" 128	.	.	400	400	.	.	400	100	
55	Trošt Miha	" 89	.	.	300	300	.	.	300	100	
56	Švara Miroslav	" 137	.	.	300	300	.	.	300	100	
57	Jerič Franc	" 124	.	.	200	200	.	.	200	100	
58	Malič Alojz	" 72	.	.	300	300	.	.	300	100	
59	Umek Ivan	" 118	.	.	5000	.	.	.	2000	.	
60	Godnič Ivan	" 7	.	.	9000	.	.	.	2000	.	
61	Buda Ivan	" 3	.	.	10000	.	.	.	2000	.	
62	Buda Alojz	" 24	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
63	Umek Jakob	" 121	.	.	6000	.	.	.	2000	.	
64	Malič Franc	" 45	.	.	5000	.	.	.	2000	.	
65	Godnič Franc	" 9	.	.	6000	.	.	.	2000	.	
66	Kovačič Anton	" 4	.	.	3000	.	.	.	2000	.	
67	Besednjak Jože	" 167	.	.	4000	.	.	.	2000	.	
68	Kovačič Jože	" 41	.	.	7000	.	.	.	2000	.	
Skupaj . . .			11750	4600	170250	14200	10500	1900	113850	5200	

Potrdjuje se popolna rev-
ščina. — Županstvo Komen,
28. 8. 1907. L. S. Župan Volčič
m. p.

NB. Kjer ni opombe, nismo poizvedovali.

popisja. Somišljeniki, somišljenice, zahtevale povod vžgalice, Slovenske kršćanske-socialne zveze, ki naj bodo vredni znak naše skupnosti!

— Romarski vlak v Lurd odide iz Ljubljane v ponedeljek 11. maja ob 4. uri popoldne. Toliko na znanje romarjem!

— Pismo s Koroškega. — Rojak nam piše: „Dragi „Primorski list“! Ko sem bil doma, sem te prav z veseljem prebiral; a tudi tukaj pod beljaškim Dobrom si mi nad vse drag. Zato Ti pišem, kako se godi nam delavcem tu gori na Koroškem, kamor hodi leto za letom mnogo delavskih moči z Goriškega, posebno iz Soške doline. Tu ostanejo navadno do jeseni, kjer si čez poletje prihranijo marsikako krono. V verskem in v narodnem oziru je za delavce tu prav slabo preseljeno. Zato so edino dobri časopisi naši največji prijatelji. Za delavca, ki gre po svetu, je dober list, ki ga prebira, največjega pomena. Tu so zmote še hujše ko doma. Zato želim k sklepu, da bi „Primorski list“ dobival vedno več naročnikov, posebno med našimi delavci, ki gredo na tuje iskat si kruha.

Listnica uredništva. — Opazovalec iz sp. Krasa: Prosimo ime!

Cerkno: Za današnjo številko prepozno!

Listnica uprave: Luka Beguš, Stržišče 47, denar prejeli. Plačano do konca leta 1908.

Mestne novice.

Umrl je v soboto zjutraj na svojem posestvu na Grčini po kratki in mučni boleznini posestnik g. Štefan Pavlin, c. kr. gozdar v pokoju, oče sovodenjskega nadučitelja g. Leopolda Pavlina. Star je bil 76 let. Bil je pošten in značajan mož. N. v. m. p. Preostalih naše najgloblje sožalje.

m Državni penzionisti se vladno vabijo na pogovor, ki se bode vršil prihodnji ponedeljek dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne v „Centralu“, Corso Giuseppe Verdi 32.

m Restavracija v „Centralu“ je zaprta.

Iz goriške okolice.

g Ustanovni shod izobraževalnega društva v smartnem je bil v nedeljo. odobrila so se za pravila „Kat. izobraževalnega društva“, ki se te dni odpošljejo tržaškemu namestništvu v potrdilo.

g Iz Mirna. Pretekli četrtek zastopil je velečastiti gosp. župnik v pok. Anton Kranjec naš Grad ter sprejel novo službo v Skopem na Krasu. Dasi je prišel k nam bolehen je pri nas tako zdravel, da je skoz sedem let opravljal svojo službo na Gradu kot spovednik ter pomagal tudi v dušnem pastirstvu in v šoli. S svojim prijaznim obnašanjem je pridobil splošno naklonjenost in mi ga bomo imeli vedno v prijetnem spominu. Nenadno nas je pa dirnila zadnja „Soča“, ki poje slavospev gosp. župniku, ista „Soča“, ki bi rada vse „ferje“ obesila. Odločno zavračamo trditve, da bi bil gosp. župnik pristaš onih hudičih v Mirnu, ki so vedno proti veri in čudimo se predrznosti kakega Urbančiča ali Ferlata in drugih, da se osmejuje proslavljati kaloliške duhovnike ter jim napivati. Tudi ne verujemo, da bi bil gospod župnik član naprednega društva „Spava“, od koder se zastupljajo naši ljudje z brezverskimi časniki. Res je, da je gospod župnik svoj čas prišel v vašo družbo za kratek čas in z dobrim namenom ko je pa spoznal vaše brezversstvo, vašo surovost, vašo podlost se od vas odvrnil in se vas ogibal.

g Voičjadraga. Pri nas so socialisti hudo zadeti, ker nočemo vsi trobiti v njih rog; a naj se pomire. Ker jih predobro poznamo te izkoriščevalce ljudstva, tudi nikdar z njimi ne gremo. — C. kr. pismonoša iz St. Petra opominimo, naj redno donaja naše liste. Posebno kršč. socialen list „Naša moč“ dobivamo neredno. Za danes smo le pooblašili, drugič ne bomo več.

g Del. podporno društvo na Lokvah, vabi na občni zbor, ki bo dne 10. maja 1908 ob 2. in pol popoldne v radnici. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo, 2. potrjenje odb. poročila in računa za 1907, 3. izvolitev novega odbora, 4. slučajnosti. — Ulje naj prineso s sa-

boj tudi društ. knjižico, kdor potrebuje kakega pojasnila. Lokve, dne 3. maja 1908. A. Plesničar, predsednik. Franc Kolenc, tajnik.

g V Renčah so v nedeljo pokopali neko nesrečno ženo iz Volčjedrage z novorojenim otrokom. Samijo, da se je moralo zgoditi nekaj nenavadnega, kar je povročilo njeno prerano smrt.

g Gad je pičil 8 let starega Antona Siliča iz St. Ferjana v Brdah. Deček se nahaja v goriški bolnišnici.

g Grgar. — (Zavarovalnica za govejo živino). — Za nadzornike so izvoljeni gg. Doljak Franc iz Dola, Meljavec Andrej iz Britofa in Humar Jožef iz Vasi. Udov je 57.

(Izobraževalno društvo). — Dne 3. t. m. po blagoslovu smo imeli ustanovni občni zbor, ki je izvolil odbor novega društva. Predsednik je g. nadučitelj Anton Vodopivec, podpredsednik g. Karol Doljak; v odboru so še: gg. Josip Godnič, kurat, Jarotič Franc, Budin Josip, Selič Franc, Valantič Janez. Društvenikov je 60, a jih bo kmalu blizu 100.

Po občnem zboru je imel predavanje g. dr. Anton Breclj. Govoril je o pravi izobrazbi. Njegova izvajanja so bila krasna in ostanejo nam Grgarcem vedno v spominu. Pri tem predavanju je bilo okrog 100 ljudi, mnogo naših nasprotnikov in mladačev. Upajmo, da bomo tudi te videli enkrat v svojih vrstah. G. govorniku pa naj srčno še zahvalo!

g Iz Renč. Danes je prišla v naše uredništvo mati dotične deklice, o kateri smo poročali, da so jo napadli nekateri biljenski podivjanci. Mati izjavlja, da govornice niso utemeljene.

g V Biljah je priredilo „K. z. izobraževalno društvo“ javno predavanje. Predaval je č. g. kurat Abram o delavskem vprašanju. — Na belo nedeljo se je ustanovila v Biljah „Narodna delavska organizacija“. Na belo nedeljo je govoril v Biljah odposlanec „N. D. O.“, da „Bog ali hudič je vse eno, le da delavec dobi košček kruha“. Seveda, ni čuda, ko jim je vera postranska stvar. Voditelj te organizacije v Biljah pa je naduč. Urbančič. — V Biljah imamo na prodaj še precej dobrega belega in nekaj črnega vina.

g Zalogo istrskega vina je otvoril v St. Andrežu g. Franc Pavličič za cerkvijsko tik farova. V zalogi ima le pristna istrska vina. Cene zmerne. Priporočamo.

Iz ajdovskega okraja.

a Krščansko socialno izobraževalno društvo se je ustanovilo preteklo nedeljo v Rihemburgu. Sedaj ni bilo v Rihemburgu nobenega izobraževalnega društva. Zanimanje za društvo je bilo veliko, kar kaže dejstvo, da jih je koj v začetku pristopilo okrog 100 članov.

Na ustanovnem občnem zboru je bil glavni govornik dr. Dermastie. Nekaj prav lepih misli je povedal Piščanc Franc.

V odbor so bili voljeni: Ivan Brezavčič, Franc Valentič, Ivan Sever, Anton Čebtron, Ludvik Ličen, Anton Kerševan, Anton Biersa, Alojzij Mrevlje, Alojzij Crmelj, Josip Biersa, Franc Žerjal, Jožef Kodrič. Kot računski pregledovalca pa Franc Pavlica in Piščanc.

Društvo je ustanovljeno. Sedaj pa krepko in koražno naprej! K novemu društvu naj pristopijo vsi dobronamerni in za izobrazbo in omiko dovzetni fantje in mošje!

a Predavanje v Batujah. „K. s. izobraževalno društvo“ je v nedeljo 26. aprila priredilo obilo obiskano predavanje. Prav poljudno je razlagal bolezen jetiko dr. Breclj iz Gorice. — Dne 10. maja bo zopet predavanje s skioptikonom.

Iz kanalskega okraja.

kl Kanalske ceste. Pred nedavnim smo priobčili obširen spis „Ceste v Kanalskem okraju“, v katerem so bile pobrobno opisane prežalostne razmere kanalskega okraja glede cest. Ta spis priložil je cestni odbor kanalski kot prilogo prošnji na visoko vlado, prošje jo, naj bi mu podelila iz zaloga za pomožno akcijo, ki jo uvede v tekočem letu na Primorskem, z ozirom na obupne razmere okraja, izvanredne podpore za izvršitev v spisu „Ceste na Kanalskem“ navedenih cest. Kakor smo zvedeli iz povsem gotovega vira, je uspeh te prošnje popoln, kajti visoka vlada je sprejela v program vse naprošene ceste, za

koje znašajo stroški dva milijona kron. Ko doznamo podrobnosti o tej stvari sporočimo jo z veseljem čitateljem Kanalskemu okraju in posebno tudi cestnemu odboru pa izsrca častitamo na tem pomenljivem vspehu. Povdarjati moramo pri tem, da je to poglavitna zaslug našega dež. poslanca Zege, ki se kot načelnik cestnega odbora prizadeva na vse načine, da bi dvignil v vseh ozirih kanalski okraj.

kl Ajba. — Srčno hvalo izrekamo visoko častitemu nadškofijstvu, ker nam je po dolgem čakanju dalo dekana v osebi veleč. g. Barlota, moža, ki je vreden vse časti. Že po prvem nastopu nam je v krasnem govoru pokazal, kako hoče on delovati med nami. Zapuščena je bila doslej kanalska dekanija; a upamo da se sedaj vse prenovi. Veseli nas, da so celo naši najhujši politički nasprotniki novodošlemu g. dekantu izkazali čast. Celo naš mežnar je oblekel praznično obleko; a bojimo se, da pod obleko je le stara koža.

Ob tej priliki se naj spominjamo velikih zaslug našega g. podružnika Jožefa Ivančiča, ki se je v najhujšem času toliko trudil za nas. Ali se upa kdo reči, da ni bilo vse v najlepšem redu, ko je bil on tukaj? Srčna hvala mu za ves njegov trud, posebno za mladino. Bog naj mu plača! Želeli bi, da bi taka blaga duša, kakor je č. g. podružnik, ostal vedno med nami, če ne bi bil vreden boljšega mesta.

kl V nedeljo 17. maja v Avče! Zanimivo predavanje s skioptičnimi slikami priredi v nedeljo 17. maja „Kat. slov. izobraževalno društvo v Avčah“. Začetek ob 8h zvečer v društvenih prostorih. Na svidenje.

Iz tolminskega okraja.

t Predavanje pri Sv. Luciji. V nedeljo ob 8h zvečer je priredilo izobraževalno društvo „Soča“ pri Sv. Luciji poučno predavanje s pomočjo skioptičnih slik. Predaval je g. dr. Capuder ter razlagal mnogobrojnim poslušalcem lepe slike o potovanju po svetu. Skioptikon je posodila S. K. S. Z. Ljudstvo je bilo s predavanjem prav zadovoljno.

t Ustanovni občni zbor „K. s. izobraževalnega društva“ v Podbrdu se je vršil v nedeljo ob 3h popoldne. Navzočih je bilo blizu 100 mož in fantov. O pomenu vere v javnem življenju je lepo govoril jurist g. Kemperle. Pomen in namen izobraževalnih društev za kmeta pa je pojasnil urednik Kremžar. Pristopilo je takoj nad 60 članov. Odbor, ki je bil izvoljen, se je v prvi seji sestavil takole: Predsednik: Andrej Štravs; podpredsednik: Ivan Torkar; blagajnik: Ivan Kovač, njegov namestnik; Valentin Kragelj; knjižničar: Janez Cufar. Novemu društvu naš pozdrav!

t Predavanje v Podmelcu. V nedeljo 3. t. m. bilo je v podmelškem izobraževalnem društvu zopet predavanje. Predaval je prav zanimivo gosp. kaplan Nikolaj Sedej na podlagi zgodovine: „O delovanju slovenske duhovščine na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem z a izobrazbo in časnih blagor slovenskega ljudstva.“

t „Soča“ je vneta za sv. cerkev. Zato piše v svoji 51. št. t. l. o tolminskem kaplanu Tomšiču: „Tolminski tržani, zapodite ga iz svoje srede! Takemu človeku bojkot!“ Pa ne, da bibila „Soča“ morebiti proti cerkvi? O, zares fajn mora biti ta tolminski kaplan! Živel!

t S St. Viškogorske planote. Naši „agrarni liberalci“ se še sedaj ne morejo potolažiti radi skaljenega veselja, ker je veliko večino v gorah dobila naša poštna S. L. S. Naši liberalci se čutijo vžaljene na vseh koncih in krajih. Sodišče ima več posla, odvetniki pa „dvojno pomlad“. Svobodno prosvitljeni T. L. p. d. „Kančer“ je tožil A. K. na Slapu. A. K. je namreč trdil, da je „Kančer“ pred volitvami govoril v Ročah, da je imel Bog preravnega očeta, ki ga ni mogel dovolj izolirati itd. A. K. je te stvari povedal drugim, ker semu je čudno zdelo, da se v prapajski vasi nahaja poleg „Klaka“ še kdo drug, ki je v verskih resnicah prišel na „kljuko“. A sodišče ni bilo tako „svobodomiselnino“, kakor „Kančer“ in „Kančer“ je moral plačati za sodne stroške več kakor za eno „ciko“. „Cika“ je sicer šla, a šla bi bila lahko tudi „faksa“, če bi mi ne poznali načela: „Odpustimo svojim sovražnikom“. Tudi Slapjima svoje „korifaje“. Posebno eden

stika za „klerikalci“ celo po Pečinah. Pravijo, da je „Armenak“ nabral že toliko gradiva za tožbo, da bi imeli svobodomiselnino“ odvetniki „tretjo pomlad“. Ta človek je bil že vse. Je bil socialist, liberalci in celo „klerikalci“, ko je iskal posojila pri „Hipotetni banki“ s pomočjo g. Lapanja. Katero „larfo“ si bo nataknil pa sedaj, nam pa še ni znano. Prinas se vedno bolj kaže resnica: Divjati, no-reti, zapiti in ubiti svoj razum, tega so zmožni le sužnji brezverskih liberalnih načel.

t Polubinj. Odgovor „Primorca“ št. 18. z dne 28. aprila. Že mnogokrat smo brali v tem lažnjivem kljukcu napade na duhovščino, škof; in celo na papeža. A vendar si upa reči, hinavec, da ni proti veri. Sedaj se je zagnalo ubogo revče tudi v naše izobraževalno društvo. Kljukec sicer trdi, da je pojasnil dogodka na onem shodu, a revež se tako debelo laže, da sam sebi verjame. Resnica je, da smo se že večkrat menili o ustanovitvi „K. slov. izobraževalnega društva“ v Polabinju. In slednjic smo se za to tudi odločili. A to je bil ogenj v strahu za liberalce. Lažnjivi kljukec pravi, da je o tem izvedel potuhnjeni kaplan Tomšič. O ubogo liberalce, kako debelo se lažeš. Mi sami smo naprosili vlč. gospoda Tomšiča, da bi nas poučeval v petju.

Ta zagrizenec pravi nadalje, da nas je vlč. g. kaplan hujskal v imenu križa in sv. vere. Povemo vam, da nas g. kaplan ni prav nič hujskal, ampak se sami trdno držimo svojega prepričanja. Vi pa ste, gospodje liberalci, sami nahujskani po svojih liberalnih, protiver-skih listih. Nadalje pravite, da nam je gosp. kaplan prepovedal vstopiti v vaše liberalno društvo. Resnici na ljubo vam boji povedano, da nam vlč. g. Tomšič ni nikdar branil in tudi ne prigovarjal, vstopiti v kako društvo. Sami smo dovolj razsodni, da vemo, kaj delamo. Vi pa se nikar ne obregajte ob naše „katoliško slovensko izobraževalno društvo“; bodite prepričani, da na vaše limanice ne gremo. Govorite nekaj o sporazumu! Prav! V naše društvo, v katerem je ogromna večina občine, vstopi lahko vsakdo. Vrata so odprta. A vsi se moramo seveda ravnati po pravilih društva. Nikar pa ne misite, da bomo mi prestopili kvam, ki vas je komaj toliko, kolikor zahteva postava, da se društvo sme ustanoviti. Kar se tiče časopisov, nam gospod kaplan ni prepovedal ničesar. Sami smo dosti stari in razsodni.

Pravite nadalje, da je kaplan povabil na pomoč dva klerikalna petelina iz Gorice. Nevedneži, tista dva gospoda dr. Capudra in Kremžarja, smo povabili mi sami in ne gospod kaplan Tomšič. Pravite, da sta ona dva sklicala shod Glejte kako lažete. Mi sami smo sklicali shod in nihče drugi. Nadalje pravite, da so „naprednjaki v svoji miroljubnosti sklenili, da se udeležijo klerikalnega shoda“. Revoži! Našega shoda ste se udeležili radi tega, ker na vašem shodu pri Luzniku ni bilo nobenih poslušalcev. Zato ste bili prišli na naš shod, misleč, da vam bo kdo kaj verjel. A ste pogoreli!

Posestnika Andreja Kavčiča imenujete malo vrliga. Vemo zakaj. On je sin kmečkih starišev, ki sicer ni toliko let trglat hlač po šolskih klopek kakor vi a si je ohranil pošteno slovensko, kmečko, verno srce.

Konečno vam še povemo, da nismo pomilovanja vredni mi, ki smo poslušali gg. Kremžarja in dr. Capudra, ampak ste pomilovanja vredni vi, ki pri nas ne veljate prav nič! To vas boli: Zato psujete. Bodite prepričani, da, če smo prav po vaše „malo vrlji“, bomo vse eno sami znali odgovarjati na vaše neumnosti in laži. Za danes konec. Prihodnjic več. — V Polabinju 3. maja 1908. — Matevž Kavčič 70, Andrej Kavčič 24, I. Klinton 74, Janež Andrej 63 Miha Klinton 72, posestniki; — Franc Krajnik 23, Matevž Kragelj 25, Franc Kavčič 67, Jožef Klinton 74, fantje.

t Baška dolina. „Sočin“ dopisnik iz Grabovega se je med drugim v svoji liberalni predrznosti obregnil tudi spovedi na Grabovem, češ da so šli mnogi v Gorico h spovedi, ko so videli, kake spovednike je povabil sicer mili g. vikar. Bili so se pravi dopisnik, da ne vdože odveze radi naprednih (liberalnih) časnikov. Tedaj znano je dopisniku, da so liberalni časopisi prepovedani in toliko tudi ve, da reden bravec liberalnih listov („Soče“, „Primorca“, „Slov. Naroda“, „Svobodne Misli“) ni vreden odveze,

dokler ne zapusti bližnje priložnosti, ki ga vodi k zaničevanju božjih in cerkvenih zapovedi in odvrata od katoliške cerkve. Jako lepo! Tako tudi delajte! Dopisnik vprašuje druge, če so bili pri spovedi; boljše bo, če se vpraša samega sebe in daja drugim dober vzgled s krščanskim življenjem, posebno mladini, ki v krajih, kjer se šopirijo liberalni listi in nauki, žalostno propada. Konečno bodi dopisniku „liberalcu“, tudi povedano, da spovednik se ne ravna po naukih „Soče“ itd. ampak po naukih kat. cerkve, kateri se prav toplo priporočajo tudi dopisniku.

Iz tolminske okolice. Kdor kaj postusi, ta tudi lahko katero reče. Bil sem več let na Predarlskem in tam sem videl, da imajo v vsaki občini sirotišnico, v kateri so 3-4 nune, ki čujejo tudi otroke brezplačno. Ko pa otroci odrastejo, imajo še 1 ali 2 učitelja a ne liberalca, ki otroke še v posameznih strokah izpopolnita. In stavim, da znajo predarški otroci vse boljše ko naši. In vendar plačujemo mi kmetje na Goriškem mnogo več za šolo, ko pa predarški kmet. Dobro bi bilo kaj takega uvesti tudi pri nas. Koliko manj šolskih bremen bi nosil kmet. A našim liberalcem to ni nič mari; oni le zabavljajo zoper farje, nune, kloštre in vero; za kmeta se pa ne brigajo. Kaj pravita k temu Vertovec in Kašica?

Iz cerkljanskega okraja.

c Vodovod v Cerknem. — Poroča se nam: Visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo je za zgradbo novega vodovoda v Cerknem dovolilo iz melioracijskega zaloga 20 tisoč kron podpore, to je 47,60% vseh proračunjenih stroškov. Sedaj je rešeno vprašanje in zagovljena zgradba novega vodovoda za Cerkno, katerega zgradba se je obravnavala in ugibala vže nepretržno vrsto let pod prejšnjimi županstvi. Pripomniti je, da cerkljanski vodovod je vže četrti, kateri se bo gradil v tukajšnjem županstvu v preteku zadnji 6 let pod vodstvom sedanjega župana Kosmača, ki je za vsako zgradbo izposloval zdatne državne in deželne podpore.

c Shod cerkljanske „Km. zveze“ je bil v nedeljo 3. maja v Zakojci. Predsedoval je predsednik K. z. Franc Tavčar, ki je v lepem govoru označil pomen K. z. Dekan č. g. dr. Knava vs je govoril o političnem položaju. Gosp. Premrou je povdarjal pomen zadrug posebno živinorejskih. Poslanec gosp. Kosmač je govoril o bodočem delu v dež. zboru. Po triurnem zborovanju se je končal lepi in zanimivi shod.

Iz kobariškega okraja.

Kd Glas s Kobariškega! Vedno bolj se izkazuje, kako velikega pomena so izobraževalna društva za razvoj pravega napredka in izobrazbe med priprostim ljudstvom. To nam jasno dokazujejo lepi uspehi sedanjih društev. Z veseljem tudi opazujemo, kako se ta društva množijo in naraščajo njih število od dne do dne. Kje neki je temu vzrok? Če malo pomislimo, je vzrok gotovo ta, ker je naše ljudstvo uvidelo in spoznalo ob volitvah svo nemoralnost, brezverstvo in hinavščino krutega liberalizma. Hoče se ga zato neškodovano ogniti potom organizacije, katere se je oprijelo. Bil je tudi že skrajni čas za organiziranje, kajti liberalna predrznost in mogočnost je prilezla do vrhunca. Vendar ne odjenjajmo ustanavljati izobr. društev, dokler ne bo zašnji naš somišljenik zastopan pod praporom naše vseslovenske krščansko soc. organizacije. Pa izgovarjal se bo kdo: „Pri nas je tako društvo iz mnogih vzrokov skrajno nemogoče ustanoviti“. Toda kmalu mu preidejo take misli, če pomisli, koliko more tako društvo koristiti in dobrega prinesiti. Tu se posebno ukaže željni mladenič s čitanjem in mnogimi predanji, izobrazuje; se v težkih urah razvedri; tu dobi smisel za uspešno skupno delovanje in lepo pravno življenje ter postane tako nedostopen raznim barabaskim činom, ki sramote sicer včasih vsa vas. Naj bo torej tih želja in prva skrb vsakega somišljenika, da predno preide leto in dan, naj ne bo pogrešala nobena večja vas „kat. slov. izobr. društva“.

Posebno moramo priporočati taka društva kobariškim Kotarjem. Vi, ki ste živi mejniki naše lepe domovine, gotovo v prvi vrsti potrebujete takih trdnjav, da

postanete močni braniki zoper vse sovražne napade in obranite našo materinščino lepo, čisto in neomadeževano. Tako postanete skrbna straža na sovražni meji, ki čuje po noči in po dnevi da nam sovražnik ne more vtihotapiti svojih krivih nazorov.

Seveda nas razni „moderni reformatorji“ gledajo s hudobnim očesom in nas skušajo nadlegovati, toda ne strašimo se jih! Delujmo z vso vnemo, da ne zroslanemo na polju izobrazbe; saj mormo le na ta način upati boljše prihodnosti.

Kd Pomlad vsa lepa in krasna prihaja na Kobariško. Proč je sneg in mrz, proč je zimski dolgi čas. Pomladna narava nas kliče na delo na njive in travnike, kliče nas pa še bolj na delo za pravo ljudsko omiko in napredek. Vesela pomlad naj požene vsakumur iz srca temo sebičnega liberalizma; odpre pa na sležaj vrata onim idealom, po katerih edinih moremo priti do boljših časov. In kadar bo prišla zopet ljubka pomlad čez kobariške hribe, bo njen sijaj še lepši in veličastnejši.

Iz bovškega okraja.

b Novice iz Bovca. — Dne 24. aprila dobili smo tudi mi vojaško posadko obstoječo iz ene stotnije. Po dolgem zimskem spanju pričinja se tudi tukaj z vsajajočo naravo nekaj novega življenja. Marsikateri turist že prihaja občudovat naše divne gore. Upamo, da od sedaj naprej ne bomo več tako sami, kakor, da bi cel svet pozabil na nas, ko imamo vendar tukaj na izobilju naravnih krasot.

Nesreča. Danes 1. maja ponesrečil se je vojak Homar, službujoč na trdnjavi, naš domačin, doma iz Banšič pri Kanalu. Nabiral je drva nad trdnjavo, ko prileti kamen ter ga zadene na tamo. Bil je na lica mesta mrtev. Služboval je še le prvo leto. — Pač tragična smrt, za mladeniča v najbolj cvetočih letih. N. v m. p.

Iz komenskega okraja.

km Komenska okolica. V četrtek, dne 30. apr. t. l. sta spremljala poslanca-brata: Jožef in Alojzij Štrekelj kulturnega nadzornika, gosp. Frühaufer, ki je prišel z enim namestništvem uradnikom, da pregleda, kako je s kobilicami v komenski okolici. Po Komnu in okolici so takoj rznlesli obževalci bratov Štrekelj, da je poljedelski minister pri drž. posl. Al. Štrekelju na kosilu. — Druzi pa so trdili, da pride poljedelski minister k bratom Štrekelj takrat, ko bodo ocvetele znane „komenske trte“; ta gospod (bil je pa le g. Frühaufer) da je predsednik gosposke zbornice, tisti, ki je predsedoval zbornici tisti dan, ko se je izgubil drž. poslanec Alojzij Štrekelj v parlamentu. Spet drugi hudomušneži pravijo, da je bila ta komisija le z namenom, odvrtiti pozornost kraških kmetov od umazane trtne zadeve v komenskem okraju.

Pa bo že kakor hoče! Brez vzroka se ne zgodi nobena stvar! Zato smemo biti vendar uverjeni, da se je kulturni nadzornik, g. Frühaufer prepričal: kako je s kobilicami in kako s trtami, ter pričakujemo, kar se njega tiče, v znani trtni zadevi nepristranskega postopanja!

km Novo orožniško postajo dobe v Kostanjevici na Krasu.

km Z Velikega Dola. V petek 1. majnika smo imeli domač praznik. To priložnost je povabilo naše „Kat. slov. izobraževalno društvo“ za poučen shod. Na shodu je govoril g. kurat Abram iz Bilj o izobrazbi in potrebi izobrazbe. Opazili smo, da se posebno mladina premalo zanima za shode, a ravno ta se mora vneti zanje in za društvo. Shod je bil dobro obiskan.

Iz Iržiškega okraja.

tž Iz Devina. (Ples in Pless.) Član izvrševalnega odbora „narodno-nspredne“ (?) stranke v Devinu g. M. Pless, je uporabil zopet eno sredstvo, da bi napolnil svoje prazne lokale z pivci, žepa pa s kronami. Napravil je na lastno pest, v nedeljo ples. Ali smola je smola! Trobentači laški so prišli — ali plesalcev skoro — nič. To je bil žalosten „špas“.

Samonasebi ne bi bilo še toliko zlo, da je Pless naročil laške godce, ako bi

to storil kak krčmar kot obrtnik po poklicu, ali to je neodpustno človeku, ki hoče veljati kot prvak liberalne stranke, tiste stranke, ki je vzela v svoj zakup vso narodnost in si edina prisvaja oblast štiti in braniti jo proti navalu tujcev. Torej član te armade, v kateri je generalissimus Gabršček, naroča v Devin laške godce, ko imamo v soseščini vse polno slovenskih (Mavhinje, Nabrežina, Sv. Križ itd). Tako delajo le taki „hrabri“ branitelji slovenskega Port-Arturja, ki so pripravljani iz gole sebičnosti za par vinarjev zatajiti svoj narod in strankin program. Glorijola narodnega mučenista Plessovega je otemnela kakor slava Stesljeva.

Pa še nekaj. Pless kot pobratim Gabrščekov ni dal niti njemu plakate tiskati (Bog ve, kaj je vzrok?), ampak v Gradišču popolnoma italijanski firmi Bello, ki je v zasmeh Slovencev naredila nekaj tiskarskih pogreškov. (Plakati so bili — dvojezični. To je pač radikalno slovensko!) Bomo videli, ali pokliče sedaj generalissimus svojega podvodjo na „raport“, in ga pošteno izdela radi nepokoričine in ker se ne drži strogo gesla: Svoji k svojim!

Milo za drago vrsča Pless tudi Mavhinjecem, ker so prišli kot leitgardisti „dičnega“ Štreklja na volivni shod v Devin. Sedaj jih zmerja, ker so mu pustili nekaj svetlih kronic. Na vprašanje, zakaj ne vzame Mavhinjske godce, odgovarja: Mavhinjecem ne maram, ker so pijanci.

Vsa čest pa mladini, ki se ni udeležila takega plesa!

Glasnik „Goriške zveze“

gz Posojilnica pri Sv. Luciji ob Soči. V kratkem času začne poslovati novoustanovljena „kmečka branilnica in posojilnica“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo pri Sv. Luciji. Kot načelnik je bil 26. aprila izvoljen p. n. Andrej Marfeda (Kozmerice 26), kot odborniki pa: P. n. Josip Fabjan, župnik kot blagajnik, Valentin Štrkelj (Modrejca 28), Gašper Rusič (Sv. Lucija 41), Valentin Kovačič (Bača 24) in Anton Kenda (Sv. Lucija 31). V nadzorstvo so bili izvoljeni: P. n. Franc Kenda (Kozmerice 29), Ivan Krivec (Modrejca 3), Jožef Breščak (Modrej 18) in Jožef Kovačič (Sv. Lucija 36).

gz Nova posojilnica v zapadnih Brdih. V Mirniku, tej skrajni točki naše narodne in državne meje, se je ustanovila v nedeljo dne 26. aprila t. l. nova kmečka posojilnica po rajfajznom sestavu. V načelstvu so: P. n. Franc Kaudič, veleposestnik, Golobrd št. 9 njegov namestnik Lenart Demartin, posestnik, Mirnik 13, blagajnik Alfonz Blažko, kurat v Mirniku, odborniki Ant. Venika, kmet, Mirnik 8, Jožef Savrin iz Raztočnega, Franc Skubin iz Brega 30 in Miha Skubin iz Skrljevega 18. V nadzorstvu pa so: p. n. Anton Skubin iz Mirnika 27 kot načelnik, Janez Skubin iz Brega 31, Janez Lusič iz Mirnika 24, Anton Petruša iz Golegabrda 11 in Anton Skubin iz Brega 31 pa kot člani nadzorstva. Novi posojilnici, narodni in gospodarski trdnjavi na naši skrajni meji, nas najpristrčnejši pozdrav. Pri ustanovitvi je zbranim gospodarjem kmetovalcem pojasnil pomen in namen kmečke posojilnice, S Premrou, vodja „Goriške zveze“ v Gorici.

gz Vabilo k rednemu občnemu zboru posojilnice v Dornbergu registrovane zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bo vrnil v posojilnični hiši št. 114 dne 17. maja t. l. ob 3. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Pregled in potrditev računov za l. 1907. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. O. lbor.

gz Prva živinorejska zadruga na Goriškem se je ustanovila v Cerknem v nedeljo dne 3. t. m. Zadruga obsega celo cerkljansko županstvo. V pripravljani odbor so izvoljeni: deželni poslanec in župan g. Anton Kosmač in posestniki gg. Franc Gantar iz Cerknega 76, Ivan Primožič iz Novakov 25 in Jože Mavri iz Orehka 23. O pomenu in vplivu živinorejskih zadrug, njihovi zvezi z mlekarškimi zadrugami in o stiku živinorejskih zadrug z goriškimi deželnim zakonom za povzdigo govedoreje je predaval g. Svetoslav Premrou, vodja „Goriške zveze“. G. poslanec Kosmač je pojasnjeval uredbo zavarovalnice za govejo živino.

gz Nova raiffeisenovka v Šmartnem v Brdih. V nedeljo dne 3. t. m. je bil ustanovni zbor za novo hranilnico in posojilnico v Šmartnem. V načelstvo so bili izvoljeni: P. n. gg. Josip Figa (Šmartno 29) kot načelnik, Jos. Kodelj (Imenje 107), Janez Figar (Gonjača 14), Josip Golob (Travnik 178), Miha Lipič (Breg 51) in Anton Kristančič (Šmartno 44) kot odborniki. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: P. n. gg. Josip Bavčar (Vrhovlje 15) kot predsednik, Anton Vališček (Šmartno 7), Anton Persson (Šmartno 12), Franc Medvešček (Šmartno 6) in Josip Mizerit (Šmartno 25).

Na ustanovnem zboru sta govorila č. g. dr. Andr. Pavlica in g. poslovodni „Cent. pos.“ Bitežnik.

Drobline.

d Kdo draži? Kakor znano, so draženju krivi karteli. Zanimivo je zvedeti imena v kartelih združenih veleindustrijev. V kartelu za žveplenke ima predsedovo Bernard Fürth, v stekleni industriji Stark, Fischmann Güter, Reich; branži za ogledala Kupfer, Fürth, Ploch; železnini Wittgenstein, Kestranek; v promogarskem kartelu Patčhak in Weinmann; sami — jadi! Med promogarskim akcionarji je 75 odstotkov judov. Socialni demokratje pa namesto da bi jude napadali, in tudi naši liberalni ne padajo vedno le — krščanske socialce in naše kmečke poslance, češ, ti so draženju krivi. Socialni demokratje so pa od judov plačani, tega ne bodo mogli utajiti. Liberalci pa lažejo, ker druge ne znajo.

Loterijske številke.

	2. maja.
Dunaj	81 79 64 48
Gradec	49 75 48 47

Tržne cene

7. maja 1908 v Gorici.

	K
Pšenica q	22
rž q	21
ječmen q	22
oves q	19
turščica q	19
grah kg	6
fižol kg	6
slama v snopih q	10
seno q	14
otrobi q	10
krompir q	10
jesih l	78
mleko l	92
petrolej l	105
živa goved q	1
živi prešiči q	1
živa teleta q	1
meso volovsko kg	1
meso kostrunovo kg	1
meso svinjsko kg	1
teletina kg	1
riž navaden kg	1
moka pšenična kg	1
moka turščina kg	1
testenine kg	1
slanina kg	1
maslo kuhano kg	2
olje fino l	1
olje navadno l	1
sir fin kg	3
sir navaden kg	2
zelje kisto kg	1
repa kisle kg	1
sladkor kg	8-9
drva kub. meter	8
oglje q	2
premog q	2
jajca	2

Vsakovrstne slamniki

priporoča slavnemu občinstvu in gosp. trgovcem **Frank Gerar**, tov. slamnikov v Stožiči, pošta Domžale pri Ljubljani. Cene primerne, postrežba točna, na zahtevo cenik brezplačno.

Izjava. *)

Podpisani obžalujem, da sem g. Josipa Stanič-a, posestnika v Gorenjempolju hšt. 71 po krivici obdolžil tatvine krme, radi česar javno izjavljam, da so te obdolžitve popolnoma neresnične ter jih tem potom preklicujem.

Radi tega prosim g. Stanič-a, da ustavi kazensko postopanje ter mislim, da je s tem zadobil popolno zadoščenje.

V Gorenjempolju, dne 26. aprila 1908.

Štefan Gabrijelčič, l. r., Goljevica 56.

Štefan Tinta, l. r., Alojzij Vidič, l. r., priči.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Ur.

Štev. 1130

Op.

Raglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil l. četrtrileta, t. j. mesecev januarja, februarja in marca 1908,

začne v

ponedeljek, 1. junija 1908,

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrte in ponedeljke, od 9. ure zjutraj do 1. popoldne.

Od ravnateljstva zastavljalnice.

V Gorici, 28. aprila 1908.

Odlikovana pekarija
in sladčarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Nezaslišano po ceni!

600 komadov le za 125 fl.

Eno krasno garant. dobro idočo precizijsko uro z pozlačeno verižico, 1 krasno pozlačeno kravato iglo s ponarejenim briljantom; 1 prstan v ognju poslačen s ponarejenim kamenčkom za gospode ali dame; 1 krasen obesek iz 150 krasnih orientalskih biserov, najmodernejši ženski lišp. 1 krasno garnituro, gumba za manšete, ovratnike in naprsnike gar. 3% double zlato; 6 komadov finih platnenih robcev, 1 elegantno pisalno opravo iz niklja v žep; krasno žepno ogledalce, 1 dobro dišeče milo, 1 f. dez. notes; 72 komadov angleških peres; 20 priprav za pisanje in še 395 drugih predmetov, ki se v gospodinjstvu nujno rabijo. Vse skupaj z uro vred stane le 125 fl.

Po povzetju poučila trgovina

H. SPINGABN, Krakau št. 206

Če se naroči 2 zavoja, dodam še zastoj lep žepni nožiček z dvema reziloma. Pri več ko 2 paketih, dodam še vsakemu en tak nožiček. Če vam ne ugaja, vam vrnem denar.

Peter Cotič,

čevljarški mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Destilacija žganja

Vse i z izdelovanjem krepljenih pijač brez alkohola; z velikim uspehom takoj mogoča. Gamažija za oblastveno dovoljenje in prodajo. Vse pripravilo pripravilo na licu mesta brezplačno izkušben strokovnjak. Takajšnje informacije glede bure prodaje. Ponudniki naj se obrnejo pod naslovom: Prva tovarniška tvrdka (Erste Fabrikfirma) 68882 na M. Dukas nasledniki, Dunaj 1./1 Wallzeile 9.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon. Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Milsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičvega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvimi in ogljem

na Volčjdragi pri postaji c. kr. državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

Redni občni zbor

„hranilnice in posojilnice“ v Štanjelu na Krasu

bode dne 22. maja ob 3¹/₂ uri pop. v uradnih prostorih v Štanjelu. V slučaju nezadostnega števila udov se bo obdržal pol. ure pozneje istega dne, v istih prostorih, ne oziraje se na število udeležnikov.

Dnevni red: 1.) Pregled in potrjenje računa za l. 1907; 2.) izvolitev načelstva in nadzorstva; 3.) slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi
Načelstvo.

Lekarna Cristofoletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da clovek raje je

Cena steklenici 60 vin.

Goriška zveza gosp. zadrug in druetev v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

posreduje

pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov

V zalogi ima:

modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gumijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele in drobne, turšico, moko, klajno apno in drugo.

Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo izkazati s člansko knjižico zadruga in posojilnice, h kateri pripadajo.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, bivši „Hotel Central“.

Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

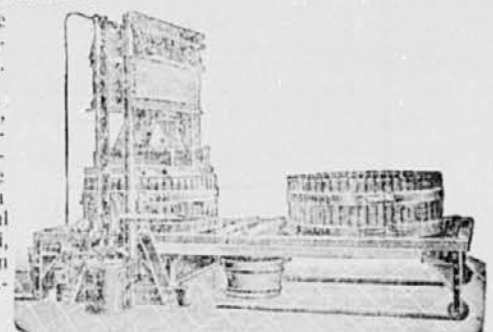
Najboljše vinske stiskalnice

so naše stiskalnice „Ercoe“, najnovejšega in izvrstnega sestava s „Ercoe“, strojem za dvostruki in trajni pritisk; jamčimo, da se sok popolnoma iztisne, bolj ko pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravliške brizgalnice „Syphonia“ so najboljše. Delujejo same.

Posode za grozdje, sadje, plugi za vinograde, sušilnice za sadje; ročne stiskalnice za seno; mlatilnice za seno, mlatilnice za pšenico, čistilnice za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, priznane in odlikovane

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvarnice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajunami. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer še nismo zastopani

VABILO

k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU

„Centralne posojilnice“ v Gorici

registrovane zadruga z omejeno zavezo

kateri se bode vršil

dne 21. maja t. l.

ob 10 uri zjutraj v posvetovalniških prostorih „Centralne posojilnice“ Corso Verdi 32 I. nad. s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo nadzorstva;
3. Potrjenje računskega sklepa 1907 in določba o uporabi dobička;
4. Volitev nadzorstva;
5. Sprememba pravil.

